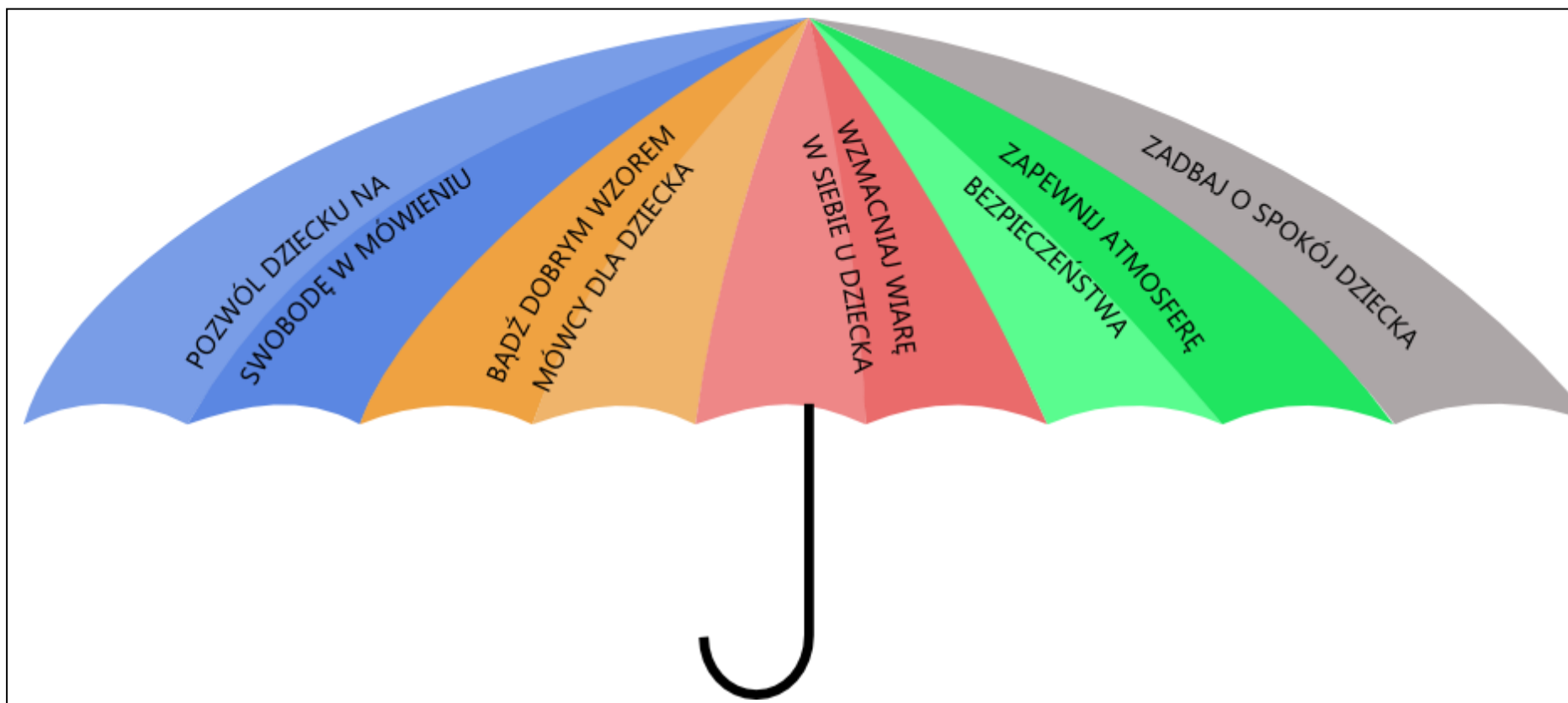

**Rozciągnij PARASOL OCHRONNY, gdy Twój maluch ma problem utrzymaniem płynności w mowie!
Jeśli mowa dziecka Cię niepokoi – skorzystaj z tabelki na końcu tego dokumentu**

Opracowanie: Barbara Jeziorczak, Katarzyna Węsierska

Zalecenia szczegółowe:

I. Pozwól dziecku na swobodę w mówieniu:

- niech dziecko mówi, kiedy ma na to ochotę (nie zmuszaj do wystąpień publicznych),
- nie nagradzaj za płynność w mowie,
- unikaj komunikatów, typu: „mów wolniej”, „nie denerwuj się”, „weź głęboki oddech”,
- akceptuj sposób, w jaki dziecko mówi, skupiaj się na treści komunikatu,
- jeśli dziecko ma potrzebę porozmawiania z Tobą o swoim problemie w mowie – zrób to, możesz go wesprzeć, mówiąc, że każdy z nas miewa czasem kłopoty z płynnym mówieniem.

II. Bądź dobrym wzorem mówcy dla dziecka:

- używaj mowy: zwolnionej, śpiewnej, wykorzystuj proste słownictwo i łatwe konstrukcje gramatyczne – dostosowane do poziomu dziecka, buduj krótkie frazy,
- bądź dobrym słuchaczem – utrzymuj kontakt wzrokowy, okazuj niewerbalnie, że słuchasz tego, co mówi, a nie jak mówi; nie przerywaj dziecku – naucz tego wszystkich członków rodziny.

III. Zadbaj o spokój w otoczeniu i świecie wewnętrznym dziecka

- zapewnij dziecku: regularny, spokojny tryb życia – stałe pory snu i posiłków,
- aranżuj gry i zabawy wyciszające (np. rysowanie, śpiewanie etc) i rozluźniające (rozładowujące napięcie); baw się wspólnie z dzieckiem,
- zadbaj o dobre relacje z dzieckiem i harmonię w jego otoczeniu;
- staraj się zminimalizować stres (negatywny i ograniczając pozytywny) i napięcie w otoczeniu dziecka.

IV. Zapewnij atmosferę bezpieczeństwa wokół dziecka:

- upewniasz się, że Ty i Twoje dziecko macie okazję do okazywania otwarcie waszych uczuć – dbaj o dobry kontakt ze swoim dzieckiem,
- gestem i słowem okazuj miłość dziecku (przytulaj, zapewnij kontakt dotykowy),
- rozmawiaj z dzieckiem często – stwórz przestrzeń dla spontanicznych wypowiedzi dziecka, ale nie wymuszając mówienia,
- wprowadź jasne, czytelne, przestrzegane przez wszystkich dorosłych zasady wychowawcze i stosuj konsekwencję w postępowaniu wobec dziecka,
- dbaj o swój spokój – korzystaj z konsultacji z logopedą.

V. Buduj pozytywną samoocenę dziecka i wiarę w siebie:

- sprawdzaj realność swoich oczekiwań wobec dziecka - nie wymagaj od niego zbyt wiele,
- podnoś samoocenę dziecka, wzmacniaj je pozytywnie stosując konkretne pochwały,
- unikaj wyręczania dziecka – pokaż, że wierzysz, że potrafi ono wykonać dobrze czynności (dostosowane do wieku i możliwości) – proste obowiązki (sprzątanie po sobie zabawek itp.), pozwól mu popełniać błędy.

Opracowanie: Barbara Jeziorczak, Katarzyna Węsierska

Czynnik ryzyka		Postaw znak x, jeśli to dotyczy Waszej rodziny
1.	Czy istnieje rodzinna historia jąkania – czy ktokolwiek w rodzinie dziecka jąkał się i nadal się jąka?	
2.	Czy którykolwiek z rodziców ma poważne obawy związane z mową dziecka – odczuwa silny niepokój?	
3.	Czy od momentu wystąpienia pierwszych objawów upłynął okres dłuższy niż 12 miesięcy?	
4.	Czy objawy niepełności w mowie dziecka utrzymują się na tym samym poziomie lub nasilają się?	
5.	Czy dziecko ma inne problemy związane z mową (mówi niewyraźnie, z trudem buduje zdania, ma problemy z rozumieniem wypowiedzi, mowa pojawiła się później niż u jego rówieśników lub ma inne problemy rozwojowe, np. słabo radzi sobie z koordynacją ruchów?)	
6.	Czy mowa dziecka jest nadmiernie rozwinięta (stara się mówić dużo więcej i w sposób bardziej skomplikowany niż jego rówieśnicy)?	
7.	Czy dziecko jest świadome występowania objawów niepełności w mowie, a nawet obawia się mówić z tego powodu?	
8.	Czy pierwsze objawy niepełności pojawiły się później niż po 42. miesiącu życia dziecka?	

Rodzicu! Jeśli na którekolwiek z pytań w tabeli odpowiedziałeś/łaś „TAK” – skonsultuj się z logopedą, specjalizującym się w diagnozie i terapii zaburzeń płynności mowy!

Opracowanie: Barbara Jeziorczak, Katarzyna Węsierska. Szerzej piszemy na ten temat w przewodniku *Czy moje dziecko się jąka? Przewodnik dla rodziców małych dzieci, które mają problem z płynnym mówieniem* (Wydawnictwo Centrum logopedyczne, Katowice, 2011) oraz w artykule *Sprawmy, by potykający się mowie maluch został królem płynności! Wczesna interwencja logopedyczna wobec dzieci z objawami rozwojowej niepełności mówienia*. [w:] „Wychowanie na co dzień”, 2011, nr 7-8 (214-215), s. I-VII.